

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **M. S.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem, se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. července 2014, č. j. OAM-197/ZA-ZA08-LE21-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. dubna 2015, č. j. 32 Az 29/2014 – 24.,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jiřímu Špeldovi, advokátu, se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4114 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, ročník 1979, podal žádost o mezinárodní ochranu, v níž a v následném pohovoru uvedl, že není a nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Ukrajinu opustil v roce 2005, protože měl velké problémy, vykonával nelegální práce a měl problémy se zákonem. Přicestoval autobusem přes Slovensko s cestovním pasem a turistickým vízem, při odjezdu z vlasti neměl žádné potíže. Ukrajinu opakovaně navštěvoval, naposledy tam byl v roce 2011. Důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je touha po lepším životě. V České republice žije devět let, pracoval na stavbách, má se tady dobře, chtěl by zde zůstat do konce života, normálně a v klidu žít. V případě návratu se obává čehokoli, na Ukrajině je nyní špatná doba, mohli by ho odvést na vojnu. Na Ukrajině žil v Zakarpatské oblasti ve vesnici X, kde dosud bydlí jeho rodiče. Od roku 2001 nebo 2002 do roku 2005 pracoval v Rusku, protože na Ukrajině nebyla práce. Ke své nelegální práci uvedl, že kradl auta (po dobu asi jednoho měsíce) a kvůli tomu byl zmlácen šesti muži, zřejmě se jednalo o známé šéfa, pro kterého obchodoval s kradenými auty; došlo k tomu asi měsíc před jeho příjezdem do České republiky. Ukrajinská policie mu tehdy nepomohla. Potvrdil, že ve vlasti neměl žádné problémy se státními orgány. Pobyt v České republice měl upraven na základě povolení k dlouhodobému pobytu, snažil se ho prodloužit, ale na policii mu řekli, že zažádal pozdě a nedá se s tím nic dělat. Svou situaci začal řešit až poté, co dne 3. března 2014 obdržel výjezdní příkaz. Na internetu našel jen možnost požádat o azyl. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý.

[2] Žalovaný správní orgán rozhodnutím č. j. OAM-197/ZA-ZA08-LE21-2014 ze dne 14. července 2014 rozhodl, že se žadateli mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozhodnutí krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) dne 19. května 2015 kasační stížnost, kterou následně doplnil prostřednictvím svého ustanoveného zástupce podáním ze dne 7. července 2015. Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Přijatelnost kasační stížnosti, resp. přesah svých vlastních zájmů spatřuje stěžovatel v posouzení otázky, zda lze stěžovatele vrátit do země, kde probíhá válečný konflikt, když lze počítat s jeho povinným nástupem do armády, a zároveň je v zemi původu stěžovatel ohrožen skupinou osob, před kterými není možno se ze strany státních orgánů domoci ochrany. Krajský soud podle něj své rozhodnutí založil na jednostranně žalovaným zjištěných faktech, jež jsou nepřesné a odlišné od skutečné situace na Ukrajině, navíc jsou neaktuální, neboť válečná situace se mění den ze dne. Stále se cítí ohrožen skupinou mužů, kteří ho při jeho pobytu na Ukrajině napadli, přitom nelze spoléhat na ochranu ze strany orgánů veřejné moci. V případě návratu na Ukrajinu bude vzhledem k velké obtížnosti sehnat práci uvržen do existenční nejistoty.

[4] K podané kasační stížnosti se vyjádřil i žalovaný správní orgán, který popřel její oprávněnost a poukázal na vágnost kasačních tvrzení. Navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popřípadě zamítnout pro nedůvodnost.

[5] Nejvyšší správní soud došel k závěru, že nebyla splněna podmínka přijatelnosti kasační stížnosti, tedy její přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto ji svým rozhodnutím odmítl. Ač by takové usnesení nemuselo podle § 104a odst. 3 s. ř. s. vůbec obsahovat odůvodnění, Nejvyšší správní soud přesto stručně odůvodnění připojuje.

[6] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ představuje neurčitý právní pojem, kterým je v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení ze dne 26. dubna 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 2) vykládán tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejedikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikatorní odklon; (4) bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti spatřoval zejména ve vyslovení aktuálního právního názoru Nejvyššího správního soudu ve vztahu k současné situaci v jeho vlasti, konkrétně potom k riziku povolání k aktivnímu výkonu vojenské služby a účasti na válečném konfliktu, jež na území Ukrajiny probíhá. Nutno ovšem ve shodě s žalovaným konstatovat, že tyto kasační důvody, resp. důvody pro přijatelnost kasační stížnosti, stěžovatel předestřel ve velmi vágní podobě.

[7] Pouhý obecný nesouhlas s aktuální vnitropolitickou situací na Ukrajině a vágní tvrzení o nemožnosti dovolat se ochrany státních orgánů v případě nekonkretizovaného a hypotetického napadení skupinou jistých mužů zcela jistě nenaplnuje podmínky § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Daná ustanovení totiž vyžaduje existenci pronásledování, resp. odůvodněného strachu z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2005 č. j. 3 Azs 303/2004-79). Sám stěžovatel však žádné potenciální pronásledování ve smyslu zákona o azylu v kasační stížnosti nezmiňoval. Pokud hovořil

pokračování

o svém napadení v minulosti (*nota bene* v souvislosti se svou nelegální činností), ani se nepokusil ochranu u orgánů své země hledat. Problematikou služby v armádě, resp. jejího odmítání jakožto azylově relevantního důvodu (přitom stěžovatel ani neuvádí, že by odmítal službu ve zbrani z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání) se Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně, např. již v rozsudku ze dne 29. března 2004 č. j. 5 Azs 4/2004-49 či v rozsudku ze dne 7. srpna 2012 č. j. 2 Azs 17/2012-44, kde uvedl: „*Samotné odmítání odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.*“ Branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany. Tyto závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc, přičemž stěžovatel nenaplnil podmínky, za jejichž splnění by povolání k výkonu vojenské služby představoval pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

[8] Co se týče ekonomických důvodů, jejich irelevanci z hlediska udělení mezinárodní ochrany Nejvyšší správní soud předestřel např. již v rozsudku ze dne 31. října 2003 č. j. 4 Azs 23/2003 - 65.

[9] Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti zabýval také bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, a tudíž musí žadatelé o mezinárodní ochranu prokázat dostatečnou míru individualizace dopadů probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Nejvyšší správní soud uvedl, že „*na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. ledna 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. března 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Stěžovatel v nyní projednávaném případě žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něj z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (s výjimkou možného povolání k výkonu vojenské služby – k tomu viz výše). Proto také zjevně nelze hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany, stanovené § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl ani skutečnost, že stěžovatel pochází ze západní oblasti Ukrajiny, kam izolovaný ozbrojený konflikt nezasahuje a kam nezasahoval ani v době rozhodování žalovaného, což vyplývá ze zpráv o zemi původu shromážděných v řízení o udělení mezinárodní ochrany, které Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné i z hlediska ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[10] Jelikož stěžovatel neuvedl žádnou skutečnost, svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, nedopadá na něj čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. srpna 2005 č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, č. 721/2005 Sb. NSS).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námítky uvedené v kasační stížnosti. Současně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se krajský soud nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] Obdobně, v obdobné věci, rozhodl Nejvyšší správní soud v nedávném usnesení č. j. 6 Azs 86/2015 - 31 ze dne 17. června 2015.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Nejvyšší správní soud ustanovil stěžovateli právním zástupcem advokáta. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ustanovený zástupce stěžovatele uplatnil úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (návrh ve věci samé – kasační stížnost, resp. její doplnění), za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, výsledná částka se tudíž zvyšuje o 21% daň, celkem na částku 4114 Kč. Odměna bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena v přiměřené jednoměsíční lhůtě.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 4. srpna 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu